

Devrimci Anarşizmin İnşası

Colin O'Malley

2014

İçindekiler

Giriş	3
Devrimci Anarşizmin İnşası Konuşma Turu	4
ABD'de İdeolojik Örgütlenmeden Duyulan Rahatsızlık	4
Atjantin'de Anarşizm	5
Especifismo	6
Spesifik Anarşist Örgüt	7
Teori ve Strateji Geliştirmek	7
Örgütlenmenin Toplumsal ve Siyasi Düzeyleri	8
Toplumsal Eklemlenme ve Toplumsal ile Politik Arasındaki İlişki	8
Toplumsal Hareketlerin Bize İhtiyacı Var	9
Bizim de Toplumsal Hareketlere İhtiyacımız Var	10
Devrim, Karşı Devrim ve Çıkarılan Dersler	11
Bir Ölçek ve Zamanlama Meselesi	11
Sınıf Mücadeleci Anarşist Ağ ve Ötesi	12

Bu makale, çok sayıda toplumsal harekete rağmen anarşist hareketin büyüme konusundaki başarısızlıklarından ve anarşist politik örgütlenme modellerinin bu tuzakların üstesinden gelmek için nasıl bir yol gösterdiğinden bahsediyor.

Giriş

Yakın zamanda yaşanan iki olay Amerika Birleşik Devletleri'ndeki anarşist hareketi kritik zorluklarla karşı karşıya bıraktı: 2008'de başlayan mali kriz ve 2011'de bu krizden doğan Occupy Wall Street (OWS) hareketi. Bu ülkedeki mevcut siyasi ve ekonomik görünümün herhangi bir gösterge niteliğinde olduğunu varsayarsak, bu gibi anların daha sık ortaya çıkmasını beklemeliyiz. Bu gibi "Hareket Anları" sol ya da sağ, her türden devrimci için kritik fırsatlardır. Statükonun kabulü mümkün görünmüyor.

Özellikle OWS, anarşizm için inanılmaz bir fırsat sundu. Büyük ölçüde anarşistler tarafından desteklendi, birçok yerde anarşistler tarafından sürdürüldü ve kesinlikle birçok insanın anarşizm hakkında konuşmasını sağladı. Mark Bray'in son çalışması *Translating Anarchy: Anarchism of Occupy Wall Street* adlı çalışmasında, OWS'deki organizatörler arasında anarşizmin etkisini inceliyor ve şu bulgulara ulaşıyor:

Röportajlar, OWS örgütleyicilerinin %39'unun kendini anarşist olarak tanımladığını gösterdi... Kendini anarşist olarak tanımlamayan örgütleyicilerin %30'unun (tüm örgütleyicilerin %34'ü kendini herhangi bir kapsayıcı etiketle tanımlamadı) anarşizmi genel düşüncelerinde etkili bir unsur olarak listelediğini fark ettim.

Bu Hareket Anları her gün ortaya çıkmıyor. Hareketimizin neler kazandığını, neler kaybettiğini ve bir sonraki Hareket Anında daha güçlü olmak için nelere ihtiyaç duyduğunu eleştirel bir şekilde incelememiz çok önemlidir. Peki, anarşizmin OWS organizatörleri üzerindeki erken etkisi göz önüne alındığında, ne kazanıldı? Bazı yerlerde haciz karşıtı doğrudan eylem gruplarının büyüdüğü, diğerlerinde Dünya Endüstri İşçileri'nin (IWW) üye sayısında artış olduğu ve genel olarak anarşist fikirlerin birçok toplumsal adalet hareketinde giderek diyalogun bir parçası haline geldiği görülüyor. Yine de hiçbir açıkça anarşist kazanımlar değildir.

Haciz karşıtı doğrudan eylem hareketi ve IWW açıkça bazı iç anarşist etkilere sahip olsa da, hiçbir açıkça anarşist değildir ve her ikisi de genellikle anarşistlerle güçlü bir bağlantıdan aktif olarak kaçınır.

Bray, Occupy Wall Street'in anarşistler tarafından kaçırılmış bir fırsat olduğu sonucuna varıyor:

Binlerce hevesli yeni insanın dahil olmak için kapıları kırıp döktüğü bir dünya spotunun önünde geçirilen aylardan sonra anarşist hareket için somut siyasi sonucu değerlendirmek için geri adım attığımda, bir dereceye kadar bizim de "bu olayların içinden bir sisin içinden ektoplazma gibi süzülümüz" hissine kapılıyorum. Rakip sol oluşumlarımız bile yoktu. Siyasi etki alanı bize açık bırakılmıştı ve biz bundan gerektiği kadar yararlanamadık.

Bray, kaçırılan bu fırsatın önemli bir parçası olarak örgütlenme eksikliğini gösteriyor:

Pek çok yeni örgütleyici anarşist değerlerden ilham aldı ve anarşist örgütleyicilerin şöyle diyebilmesi faydalı olurdu: "Anarşizmle mi ilgileniyorsunuz? Perşembe akşamı 'örgütlenme üzerine anarşist perspektifler' konulu tartışmamıza gelin" ya da "Belki anarşist örgütümüze/kolektifimize katılmak ilginizi çeker" diyebilmeleri faydalı olurdu.

Elbette, anarşistlerin örgüt kurmaları, hatta örgütlenmeleri gerektiği gibi basit bir sonuç yeni ya da kapsamlı bir fikir değil. Ancak Güney Amerika'daki anarşistlere baktığımızda, anarşist olarak örgütlenme kavramını ve açıkça anarşist bir örgütün rolünü daha net görüyoruz. Anarşistlerin Güney Amerika'daki başarıları göz önüne alındığında, onların yöntemlerini düşünmek ve bizim bağlamımızda anlamlı olanları uygulamak kesinlikle değerlidir.

Devrimci Anarşizmin İnşası Konuşma Turu

ABD’de anarşizmin popülaritesini ve etkisini arttırmak için bu Hareket Anları’ndan tam olarak yararlanmamıza yardımcı olmak amacıyla Devrimci Anarşizmin İnşası Konuşma Turu’nu koordine etmeyi seçtim. Başlangıçta sadece üç ya da dört durak olması beklenirken, nihai tur 2013 yazının büyük bölümünde tüm ABD’de on yedi durağı kapsadı. Birçok kişinin bu Hareket Anları sırasında örgütlü anarşizmin ilerleme kaydedememesinden duyduğu hayal kırıklığını paylaştığını ve birçoğunun anarşist olarak ideallerini korurken aynı zamanda etkili bir şekilde örgütlenme konusunda yeni fikirlerin peşinde olduğunu gördüm. Zamanlama mükemmeldi. Ülkenin dört bir yanında başlangıçta Occupy Wall Street’ten büyük heyecan duyan, ancak o zamandan beri kendilerini bir sonraki adımları birleşik bir şekilde tasarlamakta zorlanırken bulan insanlarla karşılaştım.

Amerika Birleşik Devletleri’nde dönüşümsel ve devrimci değişim için kendini adanmış bir örgütçü olarak geçirdiğim kısa sürede, birçok “Hareket Anının” gelip geçtiğine şahit oldum. Her durumda, hareketimizi büyütmeyi ve bir sonraki ana hazırlanmak için gerekli dersleri çıkarmayı başaramamışız gibi görünüyor. Ülkede giderek artan sayıda birey ve örgütle birlikte, açıkça anarşist bir örgütlenmenin eksikliğinin en büyük zayıflıklarımızdan biri olduğunu anladım.

Açıkça ideolojik anarşist örgütler yaratmanın gerçek değerine ikna olduğum yıl 2007’ydi. Arjantin’deyken, çok çeşitli eğitim ve örgütlenme faaliyetlerinde bulunan formal bir anarşist komünist örgüt olan Buenos Aires Red Libertaria’nın bazı üyeleriyle tanıştım. Oradaki anarşist hareketin düşünceliliği, zekası, samimiyeti ve etkinliği beni hemen etkiledi. Bu, Amerika Birleşik Devletleri’ne döndüğümünden beri paylaşmaya odaklandığım bir ilham kaynağı oldu.

Devrimci Anarşizmin İnşası Konuşma Turu sadece bu ilhamı paylaşmama değil, aynı zamanda Arjantin’de gördüğüm örgütlenme yöntemindeki bazı detaylı farklılıklara da değinmeme yardımcı oldu. Ancak paylaşmam gerektiğini hissettiğim şey sadece küçük örgütsel değişiklikler değildi. Güney Amerika’daki anarşistler, devrimci anarşist örgütün, especificismo’nun rolüne dair bir teori geliştirmişlerdi. Kendimize ve hareket inşasındaki rolümüze dair bu anlayışı paylaşmak için güçlü bir aciliyet hissettim. Ve Haziran 2013’te, planlanan turne tarihleri hızla beşten on yediye çıkarken, bu aciliyetin ortak bir aciliyet olduğunu biliyordum.

ABD’de İdeolojik Örgütlenmeden Duyulan Rahatsızlık

Arjantin’de yaşamadan önce ideolojik örgütlenmeye bakış açımı açıklamak için biraz geriye gitmem gerekiyor. Şu anki perspektiflerimi daha iyi ifade edebilmek için daha önceki deneyimlerimi Arjantin’de yaşadıklarımla karşılaştırmak gerekiyor.

Kendimi 2000 yılından beri bir anarşist olarak tanımlıyorum. Anarşizm fikirlerinden Seattle’daki Dünya Ticaret Örgütü karşıtı gösteriler sayesinde haberdar oldum. O zamanlar devrimin eli kulağında olduğunu hissediyordum. Ülkenin dört bir yanında ortaya çıkan direnişi görmek ilham vericiydi ve uluslararası diğer hareketlerle bağlantılı görünüyordu. Birkaç kara bloğa ve hatta Buffalo’da BuffalA (anladınız mı?) adında yerel bir anarşist grup kurma çabasına katıldım. Ancak ideolojik gruplardan her zaman rahatsızlık duydum.

Temel olarak BuffalA, Buffalo’da kendine anarşist diyen herkesi bir araya getirmeye çalıştı. Hiçbir zaman üzerinde anlaştığımız ilkelerimiz olmadı. Sanayiye ele geçirmek için militan bir işçi hareketi mi örgütlemeliyiz yoksa tüm fabrikaları mı yakmalıyız konusunda anlaşamadık. Bazıları resmi kararlar bile almamamız gerektiğini savundu. Bazıları ise – bir toplantıda olmamıza rağmen – toplanmamamız gerektiğini savundu. Açıkçası, bu çabanın çökmesi uzun sürmedi.

Endüstriyel bir pas kuşağı şehriden geldiğim, sosyal yardımlarla büyüyüp sosyal yardımlardan mahrum kaldığım ve ailem rutin olarak kötü konutlardan tahliye edildiği için, anarşist hareketin her zaman birlikte ön saflarda olması gereken insanlarla, yani kapitalizmden, devletten, ataerkiden ve beyaz üstünlüğünden en çok etkilenenlerle gerçekten bağlantılı olmadığını hissettim.

Bunun yerine, neredeyse kasıtlı olarak çevremizdeki insanların sorunlarıyla gerçekten ilgilenmeye direnç gösteren izole bir alt kültür yaratmış gibi görünüyorduk. Hareketlerden, genel grevlerden ve kitlesel eylemlerden bahsediyorduk ama hiçbir zaman bahsettiğimiz insanlarla gerçekten ilişki kurmak istemiyor gibiydik. Bu kopukluk, ne tür grupların birlikte çalışmak için “yeterince anarşist” olduğu konusunda katı bir pürist zihniyete yol açtı. Günün sonunda, bu tür bir saflığın aslında hareketsizliğimizi ve izolasyonumuzu rasyonelize etmenin bir yolu olduğu bana açıkça göründü. Zaman içinde bazı iyi potlucks ve punk gösterilerimiz, bir Food Not Bombs ve bir infoshop’umuz oldu. Ama sonuçta bu projelerin hiçbiri gerçekten daha güçlü örgütleyiciler geliştirmede. Hiçbiri daha büyük bir sosyal değişimin yolda olduğuna dair bir his yaratmadı. Hiçbiri renkli topluluklardan ya da işçi sınıfından birkaç yeni liderin ortaya çıkmasına bile yol açmadı. Bu ABD anarşist hareketinde çok yeni bir sorun değil. 1930’larda Lucy Parsons buna dikkat çekmişti:

Anarşizm şimdiki kuşakta herhangi bir örgütlü yetenek üretmedi, sadece bu geniş ülkeye dağılmış, ara sıra konferanslarda bir araya gelen, birbirleriyle konuşan ve sonra evlerine giden birkaç gevşek mücadele grubu... Siz buna hareket mi diyorsunuz? Uluslararası Emek Savunması için çalışmaya başladım çünkü başları belaya giren kapitalizm kurbanlarını savunmaya yardımcı olmak için küçük bir şey yapmak istedim ve her zaman konuşmak, konuşmak ve daha fazla konuşmak istemedim.

Tecrübelerime göre, aynı şey doğru çıktı. Sonunda, saflık, izolasyon ve düpedüz zayıf örgütlenme becerisi samimiyetsiz göründü. Daha geniş “sosyal adalet” ve “işçi hakları” gruplarıyla örgütlenmeye daha fazla zaman ayırmaya başladım. Bu grupların analizleriyle çoğu zaman ciddi anlaşmazlıklar yaşasam da, en azından bir dereceye kadar gerçek örgütlenmenin gerçekleştiğini gördüm ve kendi topluluğumda kendimi daha az izole hissettim. Dolayısıyla Arjantin’e gittiğimde kendimi anarşist olarak adlandırabilirdim ama anarşist örgütler için tartışmazdım.

Arjantin’de Anarşizm

Arjantin’e anarşizm ya da anarşist örgütlenme hakkında bilgi edinmek için gitmedim. İşyerlerini ele geçiren işçi hareketleri hakkında bilgi edinmek için gittim. Onların işçi hareketlerini bizimkilerden çok daha militan kılan şeyin ne olduğunu merak ediyordum. Keşfettiğim kısa cevap, ideolojiden korkmadıklarıydı. Anarşist, sosyalist ve komünist fikirler Amerika Birleşik Devletleri’nde olduğundan çok daha açık bir şekilde tartışılıyordu. Bu ideolojik grupların her birinin birden fazla örgütü, alanı ve yayını vardı ve hepsinin büyük sendikalar, topluluk örgütleri ve öğrenci grupları içinde üyeleri vardı.

Kendilerini “especifistas” olarak tanımlayan anarşist komünistlerin şehir çapında bir örgütü olan Red Libertaria de Buenos Aires ile tanışmam uzun sürmedi – bu kelimeyi daha önce hiç duymamıştım ve aylar sonrasına kadar gerçekten anlamayacaktım. Daha az ölçüde Federación Libertaria de Argentina üyeleriyle de tanıştım.

Hemen ardından Red Libertaria ile önceki deneyimlerim arasında gerçek farklılıklar gördüm. Katıldığım ilk Red Libertaria etkinliğinde, işyerlerinde örgütlenen işçilerle, öğrenci sendikalarında örgütlenen öğrencilerle, villas miserias’ta (gecekondu mahalleleri) yaşayan ve kendi toplum örgütlerinde faaliyet gösteren insanlarla tanıştım. Ezilen topluluklardaki bu derin mevcudiyet, ABD’de alışık olduğum izole alt kültür gruplarının neredeyse tam tersiydi. Odadaki çeşitlilikten daha da önemlisi, içerideki sohbetin çok daha güçlü olmasıydı. Anarşizmden, gündelik mücadelelere fiilen katılan insanlar için bir yol haritası olarak bahsediliyordu. Hemen, nasıl örgütlendiklerine dikkat etmem gerektiğini hissettim. ABD’de Arjantin’dekine benzer şekilde örgütlenen anarşistler olsa da, bu yöntemler burada standart gibi görünmüyor. Çoğunlukla Arjantin’deki örgütlenme ABD’de deneyimlediğimden çok farklıydı.

Birincisi, Red Libertaria net birlik noktaları geliştirmişti. Onlar açıkça anarşist komünist bir örgüttü. Kendilerine anarşist diyen herhangi birinin örgütünü kuruyorlardı. Aksine, katılmak için bir zemin olarak belirli anlaşmalar geliştirdiler. Bu yaklaşım genellikle ABD anarşist çevrelerinde otoriter

olarak değerlendirilir. Ancak net bir dizi birleştirici noktaya sahip olmak, daha küçük kurucu gruplarla sonuçlansa bile, bu noktalar etrafında örgütlenmeyi çok daha kolay hale getirdi.

İkincisi, Red Libertaria konsensüs (oybirliği) kullanmadı. Bu benim için tam bir şok oldu. Konsensüsün anarşistler arasında kabul edilebilir tek karar alma biçimi olduğu içime işlemiştir. Küresel bazda, ABD'deki tutumlarımız biraz anormal. Dünyanın geri kalanının çoğunda anarşistler oybirliği konusunda ısrarcı değiller. Andrew Cornell'in Oppose and Propose! Lessons from Movement for a New Society adlı kitabında belirttiği gibi, ABD anarşizmine konsensüsü Quakerlar getirmiştir.

Daha basit ve daha hızlı karar alma biçimlerine izin vererek, küçük, sürdürülebilir olmayan yakınlık grupları yerine çok daha büyük örgütler yaratmak için hayati bir kapı açılabilir.

Üçüncüsü, Red Libertaria'nın aidatları vardı. Üyeler, iyi finanse edilen bir örgütlenme sağlamak ve herkesin masrafları eşit olarak paylaşmasını garanti altına almak için aidat ödüyorlardı. Bu birkaç nedenden dolayı önemlidir. Bir örgütün üye sayısı arttıkça, mekan, yayınlar, medya kanadı, etkinliklerin tanıtımı vb. için gerekli kaynaklar da artar. Bu arada üyelik, örgütün masraflarını eşit bir şekilde paylaşır. Yapılan pek çok araştırmada, yoksul insanların daha varlıklı üyelere kıyasla ceplerinden daha fazla bağışta buldukları görülmüştür. Bununla birlikte, ölçeklendirilmiş bir aidat sistemi, daha büyük kaynaklara sahip olanların örgütün finansmanına daha büyük ölçüde yardımcı olmasını sağlar.

Örgütlenme tekniklerindeki bu farklılıklar bir araya geldiğinde oldukça açık bir tablo ortaya çıkıyor. Buenos Aires'teki anarşistler formal bir örgütlenme inşa ediyorlardı ve bu konuda açık sözlü olmaktan korkmuyorlardı. Neredeyse hegemonik örgütlenme karşıtı görüşlere sürekli boyun eğmeye gerek yoktu. ABD'deki anarşist hareketin, en azından bazılarımızın aynı şeyi yapmasından kaybedecek bir şeyi olmadığını savunuyorum. Çok sayıda örgütlenme karşıtı ya da informal örgütlenme grupları var. Niyetli ve formal örgütler kurmanın anti-anarşist bir yanı olduğunu varsaymayı bırakalım. Basit ve pürist iç polislik, devrime doğru inşa etmenin yollarını denememizi engellememelidir.

Espeçifismo

Bir avuç küçük süreç farklılığı bile Güney Amerika anarşist örgütlerinin gücünü arttırırken, kritik ayrımlar burada bitmiyor. Farklılıklarımız bundan çok daha derinlere uzanıyor. Red Libertaria ideolojik bir anarşist örgütün rolüne dair, anarşist fikirleri inşa etmek için nasıl çalıştığı ve işçi sınıfı insanlarının ve topluluklarının daha geniş hareketleriyle nasıl ilişkili olduğuna dair daha kapsamlı bir anlayışa sahipti. Bu fikirler espeçifismo olarak adlandırılıyor ve Güney Amerika'daki örgütlü anarşist ortamın önemli bir parçası haline geldi.

ABD'de birçoğumuz espeçifismo kavramıyla The Northeastern Anarchist dergisinin on birinci sayısında Adam Weaver tarafından kaleme alınan "Espeçifismo: Güney Amerika'da Halk Hareketlerini ve Devrimci Örgütlenmeyi İnşa Etmenin Anarşist Praksisi" başlıklı makale aracılığıyla tanıştık. Bu makale benim espeçifismo ile tanışmam olmasa da, bu fikirlerin faydalı bir özeti olduğunu gördüm. Weaver makalesinde espeçifismo'yu üç kısa ve öz noktaya ayırıyor:

1. Fikir ve eylem birliği etrafında inşa edilmiş spesifik anarşist bir örgüte duyulan ihtiyaç.
2. Stratejik politik ve örgütlenme çalışmalarını teorize etmek ve geliştirmek için spesifik anarşist örgütün kullanılması.
3. Otonom ve popüler toplumsal hareketlere aktif katılım ve bu hareketlerin inşası, ki bu "toplumsal eklemlenme" süreci olarak tanımlanır.

Bu temel döküm, kendi ötesinde bir etkiye sahip anarşist örgütlenmenin gelişimi için bir yol haritası sağlar.

Spesifik Anarşist Örgüt

Federação Anarquista do Rio de Janeiro (FARJ) “Anarşist Örgütlenme Anlayışımız” başlıklı bildiriye şöyle demektedir:

Bu örgütlenme modeli, belirli bir anarşist örgütün işlevinin, militan faaliyetlerden kaynaklanan güçleri bir araya getirmek ve koordine etmek, nihai bir hedef olan toplumsal devrim ve liberter sosyalizmi amaçlayan sağlam ve tutarlı bir mücadele aracı inşa etmek olduğunu savunur. Örgütsüz (ya da çok az örgütlü), herkesin kendi istediğini yaptığı, zayıf bir şekilde ifade edildiği ve hatta izole edildiği çalışmaların verimsiz olduğuna inanıyoruz. Savunduğumuz örgütlenme modeli, militan güçlerin sonuçlarını ve etkinliğini çoğaltmayı amaçlamaktadır.

Basitçe ifade etmek gerekirse, örgütlenme ve kolektif eylem yoluyla bireysel çabalarımız daha etkili bir sonuca ulaşır. Ve örgütlenme sayesinde çabalarımızın, tek tek militanların ve örgütçülerin faaliyetlerinin ve katılımlarının ötesinde kendini sürdürmesine olanak tanırız. Örgütler, kitlesel hareketler arasındaki daha durağan anları atlatabilir; bu, katıldığımız her hareketin derslerinden gerçekten öğrenmek istiyorsak hayati önem taşıyan bir şeydir.

Especifismo’dan esinlenen iki yerel anarşist örgüt olan Buffalo Class Action ve Rochester Red & Black’teki deneyimim, açıkça anarşist bir örgütlenmenin anarşizm fikirlerini kentlerimizde gerçekleşen günlük mücadelelerle daha çekici ve ilgili hale getirmemizi sağladığı yönünde oldu. Her iki durumda da, kısa bir süre içinde, başkaları fikirlerimizi duydukça ve belirli örgütlere ve mücadelelerine yönelik kasıtlı desteğimizi memnuniyetle karşıladıkça, kendimizin ötesinde bir etkiye sahip olduğumuzu gördük. Rochester Red & Black örneğinde, bu etki Rochester’ın ötesine geçmiş gibi görünüyor. Yirmi kişiden az bir grup olmama rağmen, ülkeyi dolaşıp konuşmalar yaptığımda Rochester Red & Black’i tanıyan pek çok insanla karşılaştım. Bu tür bir etki, örgütümüzdeki herhangi bir birey tarafından aynı derecede başarılamazdı.

Teori ve Strateji Geliştirmek

Anarşist çevrelerde taktikler ve taktiklerin etkili olup olmadığı hakkında hiç bitmeyen bir konuşma içindeyiz gibi görünüyor. Bu durumda, ağaçlar için ormanı kaçırıyoruz. Belirli bir taktik evrensel olarak etkili ya da etkisiz değildir; etkinliği daha geniş bir stratejiye nasıl dahil edildiğine bağlıdır. Birçok anarşist çevrede, basit taktik tercihlerin ötesinde strateji hakkında çok az konuşma vardır ve bu taktiksel seçimler genellikle daha büyük bir stratejiye etkili bir şekilde entegre olmaktan ziyade bir dereceye kadar yüzeysel militanlığa yönelik kişisel yatkılığa dayanır.

“Huerta Grande”de, especificismo teorisinin ilk geliştiricileri olan Federación Anarquista Uruguaya (FAU), teorinin stratejik örgütlenmenin gelişimindeki önemini ve bağlantısını paylaşıyor:

Teorik çalışma için bir çizgi olmadan, bir örgüt, ne kadar büyük olursa olsun, koşullandıramadığı ya da kavrayamadığı koşullar karşısında şaşkına dönecektir. Siyasi çizgi, her adımda ulaşılacak hedefler anlamına gelen bir programı varsayar. Program, hangi güçlerin lehte, hangilerinin düşman ve hangilerinin sadece geçici müttefik olduğunu gösterir. Ancak bunu bilmek için ülkemizin gerçekliğini derinlemesine bilmemiz gerekir. Dolayısıyla bu bilgiyi şimdi edinmek en yüksek önceliğe sahip bir görevdir. Bilmek için de bir teoriye ihtiyacımız var.

Net bir stratejik programa sahip olmak aynı zamanda örgütlerimizi daha büyük siyasi güçlerin manipülasyonundan koruyacak ve somut kazanımlar için mücadele eden insanlara stratejik bir yön sunmamızı sağlayacaktır. Ve eğer sonunda bizi devrimci koşullara götürecek militan örgütler inşa etmek için gerçek bir yol sunamazsak, kendimize nasıl gerçekten devrimci diyebiliriz? Anarşistler tarafından geliştirilmiş

net bir program olmadan, kendimizi reformist örgütlerle çalışırken, kendi inançlarımızı görmezden gelirken ya da sadece ismen devrimci olurken bulacağız – stratejilerimiz gerçekte ne kadar pratik olmasa da en militanca konuşanlar olacağız.

Böyle bir teoriye ve programa sahip olduğumuzda, bu programla ne yapacağımız tamamen yeni bir zorluk olacaktır. Bu programı sadece kendi küçük, kararlı ve örgütlü anarşist grubumuzla mı hayata geçireceğiz? Weaver'ın especifismo çözümlemesinin üçüncü noktası bir sonraki adımı netleştirmeye yardımcı olur.

Örgütlenmenin Toplumsal ve Siyasi Düzeyleri

Güney Amerika'da “sosyal eklemleme” olarak adlandırılan kavram birçok açıdan especifismo'nun kalbidir. Toplumsal eklemlemeyi tam olarak anlamak için öncelikle toplumsal hareketler ile siyasi örgütler arasındaki farkları anlamamız gerekir. Temel olarak toplumsal eklemleme, örgütlerin ve hareketlerin nasıl etkileşime girdiği ve devrimci anarşist politik örgütün bu ilişkideki rolüdür.

Daha önce de söylediğim gibi, anarşist politik örgüt basitçe, anarşist sosyal ve ekonomik yapılara yol açacak stratejik bir devrim programı geliştirmek için çalışan, fikir ve eylem birliğine sahip, kendini tanımlamış anarşistlerden oluşan bir örgüttür. Elbette, doğası gereği, bu örgüt genel nüfusa kıyasla oldukça küçük olacak ve üyelerinden yüksek düzeyde bağlılık bekleyecektir.

Devrimci çabalarımızın diğer temel muhatapları toplumsal hareketler ve onların örgütleridir. FARJ, “Toplumsal Anarşizm ve Örgütlenme” başlıklı yazısında toplumsal hareketlerin anarşist devrimci düşüncedeki merkezi rolünü açıklamaktadır:

Eğer anarşizmin mücadelesi toplumsal devrimin ve özgürlükçü sosyalizmin nihai hedeflerine işaret ediyorsa ve eğer sömürülen sınıfları bu hedeflere doğru dönüşümün kahramanları olarak anlıyorsak, anarşizm için bu sınıflarla etkileşime girmenin bir yolunu aramaktan başka bir yol yoktur.

Toplumsal hareket, işçi sendikaları, apartmanlardaki kiracı örgütlenmeleri, okullardaki öğrenci sendikaları, mahallelerdeki halk meclisleri ve işsizlerin öz örgütlenmeleri de dahil olmak üzere sömürülen sınıfların kitlesel örgütlenmesidir. Toplumsal hareketler güçlerini ideolojik saflıktan çok kitlesel katılımdan alırlar. Bir işyeri mücadelesinde, sadece anarşist olanlar değil, tüm işçiler yer almalıdır.

Sendika sadece kendini anarşist olarak tanımlayan ya da üye olmak için anarşist olmayı şart koşan işçilere hizmet ederek kendini marjinalleştirecektir. Bunu yapmak sendikanın patronlarla mücadele etme yeteneğini zayıflatacak ve nihayetinde kapitalizme karşı mücadeleyi zayıflatacaktır.

Basitçe ifade etmek gerekirse, anarşist ve anti-öncücü devrim perspektifi, toplumsal hareketlerin kendilerinin devrimci aktörler olduğu; örgütlerinin nihayetinde toplumsal bir devrimi gerçekleştireceği yönündedir. Anarşist örgüt, insanları devrime götüren öncü değildir. Aksine, anarşist örgüt toplumsal hareketlere ve bu hareketleri oluşturan sömürülen sınıflara gerçek devrimci bir yön sunar.

Toplumsal Eklemleme ve Toplumsal ile Politik Arasındaki İlişki

Anarşistler toplumsal hareketleri oluşturan daha geniş sınıflarla nasıl ilişki kurmayı planlıyorlar? Especifist örgütler, anarşistlerin bu daha geniş sınıflarla ilişki kurmasının yolunun toplumsal eklemleme olduğunu savunuyor. Toplumsal eklemlemenin önemi abartılamaz. FARJ'ın dediği gibi, “Toplumsal çalışma ve eklemleme, belirli bir anarşist örgütün en önemli faaliyetleridir.”

Toplumsal eklemleme, toplumsal hareketlere ve onların örgütlerine gerçek katılımcılar olarak dahil olmakla ilgilidir.

Devrimci bir anarşist örgütün katılımcıları olarak, iki ya da daha fazla örgütün katılımcıları ve üyeleri oluruz. İkili örgütsel yönelim bizi, örgütlenme ve hayatta kalma mücadelesi veren sömürülen sınıflardan anarşist olmayanlarla doğrudan gündelik temasa sokar.

Bu örgütler içinde devrimci anarşistler, azınlıkta olsalar bile, sunduğumuz perspektifi açıkça ifade etmek için pozisyonlarımızı açıkça savunmalıdır. Doğrudan eylem, yatay örgütlenme, sınıf mücadelesi ve anti-kapitalizm fikirlerimiz, toplumsal hareketin güç kazanmasında önemli stratejik unsurlar olarak toplumsal hareketlerde açıkça tartışılmalıdır.

Açık savunuculuğun, anarşistlerin bu örgütlerin liderliğini ele geçirmeye çalışması ya da bir toplumsal hareketi anarşist bir toplumsal harekete doğru “ideolojikleştirmeye” çalışması anlamına gelmediğini vurgulamak önemlidir. Bunun yerine, açık savunuculuğun amacı, daha geniş toplumsal hareketlere sahip oldukları gücü ve toplumu temelden yeniden yapılandırma yeteneklerini hatırlatmaktır.

Devrimci anarşist ideallerimiz, yeni bir dünyaya dair net bir vizyona ve uzun vadeli militanların örgütlenme becerisine sahip toplumsal hareket üyeleri olarak bizim etkimizle toplumsal hareketlerde karşılık bulacaktır. Bu, anarşistler olarak fikirlerimizi mücadele arkadaşlarımıza “konuşarak ve açıklayarak” değil, “yaparak ve göstererek” öğreteceğimiz anlamına gelir.

Toplumsal hareketin inşasına aktif olarak katılmak, tabandan gelen güçlü bir toplumsal hareket üyesini örneklemek için gerekli günlük işleri yapmak ve sömürülen sınıflar için hayatta kalma mücadelesi vermek kendi etkimizi arttıracaktır.

Bu tür bir katılım, anarşist militanların ve örgütçülerin etkilerini arttırmalarına yardımcı olmakla kalmayacak, aynı zamanda bu tür doğrudan faaliyetler stratejik ve teorik perspektiflerini beslemek için de elzem olacaktır. Sahadaki sınıf mücadelesinden kopuk bir perspektifin, önemli yerel aktörleri, bunların etkileşim biçimlerini, kiminle ve nasıl çalışılacağını bilmesi mümkün değildir. Bu detayları bilmek bizi daha güçlü örgütleyiciler ve topluluklarımızdaki ve toplumsal hareketlerdeki kişilerle daha iyi müttefikler yapacaktır.

Kendini adanmış, örgütlü anarşistler ile daha geniş ancak muhtemelen daha reformist toplumsal hareketler arasındaki ayrımı aktif bir şekilde yıkmak önemlidir.

En azından 1950’lerden bu yana solcu örgütçüler aktif olarak ve bazen de acımasızca daha büyük toplumsal hareketlerden ayrı tutulmaktadır. On yıllar boyunca toplumsal hareketler hiçbir devrimci perspektifin açıkça tartışılmamasına alıştı. Aynı zamanda ideolojik gruplar da toplumsal hareketler arenasında çok az etkiye sahip olmaya ya da hiç etkiye sahip olmamaya alıştı. Bunun sonucunda toplumsal hareketler kendi güçlerini ortaya koymaktan ve hatta “radikal” fikirleri tartışmaktan korkar hale geldi. Öte yandan, ideolojik gruplar hiçbir zaman gün ışığına çıkmayacak mükemmel örgütlenme modelleri yaratma ve bunları toplumsal hareketleri misyonlarında başarısız olmakla suçlamak için kullanma alışkanlığı geliştirdiler. Eğer gerçek bir değişim görmek istiyorsak, devrimci anarşistler ile toplumsal hareketler arasındaki ayrım ortadan kaldırılmalıdır. Toplumsal hareketlerin bize, bizim de onlara ihtiyacımız var.

Toplumsal Hareketlerin Bize İhtiyacı Var

Kendimi sık sık anarşist çevrelerde konuşurken buluyorum. Bu çevrelerde, toplumsal hareketlerin anarşistlere ve bizim perspektiflerimize ihtiyaç duyduğu tüm yollara dair güçlü bir anlayış olduğunu fark ettim.

Çoğu hareket tarafından kullanılan strateji ve taktiklere yönelik anarşist eleştiriler tanıdık. Ne yazık ki, bu eleştiriler daha anlamlı yollar önermek yerine sıklıkla toplumsal hareketleri kınamak ve faaliyet eksikliğimizi rasyonalize etmek için kullanılıyor.

Bununla birlikte, toplumsal hareketlere katılan devrimciler genellikle bizim perspektiflerimize katılmakta ve bunların kullanıldığını görmek istemektedirler.

Anarşistlerin, daha reformist toplumsal hareketlerde yer alanlar için tamamen kayıp gibi görünen çok bariz bir stratejik perspektifi, seçim ve yasama kampanyalarının gerçekte bir tuzak olduğudur. Değişim talep etmenin birincil aracı olarak doğrudan eylemin anarşist perspektifi, birçok toplumsal hareketin enerjisini seçim politikalarına olan başarısız güvenlerinden uzaklaştırmak için kritik öneme sahiptir.

Binlerce bireyin birleşik ve uyumlu faaliyeti birincil güç kaynağımız olduğunda, genellikle toplumsal hareketlerde olduğu gibi, hiyerarşik örgütlenme kendi gücünüzün önünde büyük bir engeldir. Anarşistler

tarafından önerilen yatay örgütlenme kavramları, sıradan insanların kendi örgütleri ve bu örgütlerin kararları üzerinde gerçek bir sahiplik duygusuna sahip olmalarını sağlar ve bu da üyelerin daha kararlı ve uyumlu bir şekilde faaliyet göstermelerine yol açar.

Pek çok toplumsal hareket özellikle sömürülen sınıflardaki insan gruplarını güçlendirmek için vardır. Aslında bu, sınıf mücadelesine katılımdır. Ne yazık ki bu tür grupların pek çoğu sınıf mücadelesine bilinçli olarak odaklanmamaktadır. Bu kafa karışıklığı müttefik seçiminde, fon kabulünde ve etki sağlamada ciddi stratejik hatalara yol açmaktadır.

Sınıf mücadelesine daha etkin bir şekilde katılabilmek için örgütün kendi gücünü inşa etmesi gerektiğine dair bir anlayışa sahip olmayan pek çok örgüt kendi altını oymaktadır. İç iktidarlarını aksi takdirde sınıf düşmanları olacak kişilere devrediyorlar, aynı düşmanlardan birçok ipucuyla birlikte finansman kabul ediyorlar ve sonra neden gerçekten güç inşa edemediklerini merak ediyorlar. Gerçekte, kendi eksik sınıf bilinçlerinin bir semptomu olarak kandırılmışlardır.

Tüm bu durumlarda anarşizmin toplumsal hareketlere sunabileceği ve kendilerini güçlendirmelerine yardımcı olacak net bir perspektifi vardır. Ve eğer ilgili anarşistler her zaman haklı olmaktan ziyade toplumsal hareketi güçlendirmekle ilgileniyorlarsa, o zaman bu iç tartışmalara ne zaman ve nasıl gireceklerini bileceklerdir.

Bizim de Toplumsal Hareketlere İhtiyacımız Var

Amerika Birleşik Devletleri'ndeki birçok anarşist çevrenin unutmaya meyilli olduğu şey, daha geniş toplumsal hareketlerle gerçek bir bağlantının anarşist eğilim için ne kadar önemli olduğudur. Anarşizmin fikirlerini marjinalleştirilmiş insanların somut günlük mücadelelerinde köklendirmek, anarşizme gerçeklikte gerekli bir zemin kazandırır.

Yakın anlamda, ABD anarşist hareketinde örgütçü eğitimine açık bir ihtiyaç vardır. On yıllardır büyük ölçüde diğer anarşistlerden oluşan dar çevrelerde örgütlendikten sonra, bizden öncekilerin sahip olduğu büyük ölçekli örgütlenme ve örgüt yaratma becerilerinin çoğunu kaybettik. Infoshop'ları ve diğer anarşist alanları canlı tutmanın tarihsel zorlukları bu temel eksikliklerin bariz bir sonucudur. IWW'nin son zamanlarda yarattığı heyecan göz önüne alındığında, anarşist ortamda üyelikte daha büyük bir büyüme beklenebilir. Yerel anarşist örgütlenmelerin azalıp çoğalması genellikle örgütlenme kavramının doğasında var olan bir sorundan ziyade yerel anarşistlerin temel örgütlenme becerilerinden yoksun olmalarının bir sonucudur. Toplantıların temel örgütlenmesi, yerel yayınların sürdürülmesi, güçlü etkinliklerin ve seferberliklerin geliştirilmesi ve hareketlerimizin yerel kurumlarının inşa edilmesi, daha geniş toplumsal hareketlerden öğrenebileceğimiz şeylerdir.

İnsanların gündelik deneyimleri etrafında örgütlenme ve etkili tepkiler geliştirme konusundaki kolektif zayıflığımız bir başka büyük soruna yol açtı: anarşizm ile işçi sınıfı toplulukları ve beyaz olmayan topluluklar arasındaki kopukluk. Bunlar tam da anarşizmin öz-özgürleştirici fikirlerinin kök salması gereken topluluklardır. Ve daha da önemlisi, bu insanların gündelik deneyimleri, örgütçülerin stratejilerini, taktiklerini ve düşüncelerini bilgilendirmeye yardımcı olur. Anarşist hareketin, devrime en çok ihtiyaç duyan topluluklarda kök salmadan gerçekten devrimci bir potansiyele sahip olduğunu iddia etmesinin hiçbir yolu yoktur.

Gündelik insanların gerçeklikleriyle köklü bir bağ, örgütlenme stratejilerimizi ve taktiklerimizi bilgilendirmekten çok daha derin bir etkiye sahiptir; aynı zamanda süregelen teorik gelişimimize de gerçeklikle benzer bir bağ sağlar. ABD anarşist ortamından çıkan pek çok modern teorinin toplumlarımızdaki marjinalleştirilmiş insanların gerçekleriyle çok az anlamlı bir bağlantısı vardır ve kendimizi sadece bu dar topluluklarda tuttuğumuzda, sonunda çevremizdeki insanlar için tamamen anlaşılmasız olan tartışmalar yaparız. Eğer kitlesel hareketler inşa etmek istiyorsak, bu kopukluk ve bunun genişleyen doğası bizi korkutmalıdır.

Devrim, Karşı Devrim ve Çıkarılan Dersler

Especifismo'nun tarihsel bağlamı, bugün bizim için ne anlama geldiğini ve bu fikirlere hangi cidiyetle bakmamız gerektiğini düşünmemiz açısından önemlidir. Especifismo Uruguay'da yıllarca süren diktatörlükten sonra ortaya çıktı.

Uruguay, 1900'lerin başında inanılmaz derecede güçlü ve etkili bir anarşist harekete sahip olmasına rağmen, 1960'ların sonundan 1980'lerin başına kadar diktatörlükle yönetilen bir döneme girdi. Bu dönemde FAU'nun bazı üyeleri, ülkelerini faşizme kaptırmalarına neyin sebep olduğunu ve gelecekteki anarşist çabaları nasıl güçlendireceklerini öğrenmek için yoğun bir sürece girdiler. Especifismo, bu süreçten çıkan ve benzer şekilde diktatörlükten kaçan diğer birçok Güney Amerika ülkesinde hızla düşünceli taraftarlar bulan fikirleri somutlaştırdı.

Benzer deneyimlerden sonra diğer anarşistler de benzer sonuçlara vardılar. İspanyol Devrimi, faşistlerin daha belirgin bir avantaj elde etmesiyle birlikte uzun süreli bir iç savaşa dönüşürken, Durruti'nin Dostları özellikle anarşist bir devrimin önemini savunmak için ayağa kalktı. Durruti'nin Dostları, "Yeni Bir Devrime Doğru" başlıklı bildirimlerinde, Temmuz devriminin hatalarından ders çıkarma ihtiyacını yüceltmektedir:

Devrimler, yol gösterici ışıkları, acil hedefleri yoksa başarılı olamazlar. Temmuz devriminde eksik bulduğumuz şey de budur. Gücü olmasına rağmen CNT sokakta kendiliğinden ortaya çıkan faaliyeti nasıl şekillendireceğini bilmiyordu. Liderlik, kendileri açısından tamamen beklenmedik olan olaylar karşısında irkildi. Nasıl bir yol izleyecekleri konusunda hiçbir fikirleri yoktu. Ortada hiçbir teori yoktu. Yıllar boyunca soyut kavramlar etrafında spekülasyonlar yapmıştık. Ne yapılması gerekiyordu? Liderler o zaman kendilerine soruyorlardı. Ve devrimin kaybedilmesine izin verdiler.

Rusya'da anarşistler devrimin önemli bir parçasıydı. Otoriter komünistlerin, anarşistlerin yaratılmasına yardımcı olduğu işçi gücü araçlarını yok etmesi ve nihayetinde bu anarşistleri ülkeden sürmesi nedeniyle oradaki anarşistler en erken ihanetlerden birini yaşadı. Birkaç yıl sonra, Fransa'da bulunan ve Rus Devrimi'ne geri dönüp bakan Dielo Truda adlı Rus Anarşist grubu düşüncelerini anlattı:

Genel bir örgütlenmeye duyulan ihtiyaç en derin ve en acil şekilde 1917 Rus Devrimi sırasında hissedildi. Bu devrim sırasında özgürlükçü hareket en yüksek derecede bölümcülük ve kafa karışıklığı gösterdi. Genel bir örgütün yokluğu birçok aktif anarşist militanın Bolşeviklerin saflarına geçmesine yol açtı.

Dielo Truda, "Anarşistlerin Genel Birliği için Örgütsel Platform (Taslak)"da, teori ve pratiğin birliği etrafında inşa edilecek açık bir anarşist örgütün önemi, oynayacağı rol ve kullanacağı yöntemlere ilişkin fikirlerini ortaya koymuştur. "Anarşizm güzel bir fantezi, soyut bir felsefe kavramı değil, çalışan kitlelerin toplumsal hareketidir; sırf bu nedenle güçlerini tek bir örgütte toplamalı, toplumsal sınıf mücadelesinin gerçekliği ve stratejisinin gerektirdiği şekilde sürekli ajitasyon yapmalıdır."

İster İspanya'da açıkça anarşist bir devrimin kayıplarını görmek olsun, ister ülkelerinin faşizme dönüşüğünü görmek olsun, anarşist bir hareketin daha büyük ölçekte nasıl daha büyük bir etkiye sahip olabileceğine dair dersler oldukça benzerdir. Dünya küresel kapitalizmde süregelen krizlerden geçerken anlamlı bir etkiye sahip olmayı umuyorsak, bu dersleri ciddiye almalıyız.

Bir Ölçek ve Zamanlama Meselesi

Bu dersleri kendi ülkemizde öğrenmek için zamanımız yok. Dünyanın siyasi ve ekonomik gerçekliği ve Amerika Birleşik Devletleri'nin dünyadaki rolü hızla değişiyor. Amerikan yaşam standardının düşmesi, yaklaşan "azınlık çoğunluk", Birleşik Devletler hükümetinin imparatorluğunu yurtdışına dayatma

kabiliyetinin zayıflaması ve yaklaşan ekolojik krizler, statükoyu hem elit hem de sömürülen sınıflar için savunulamaz hale getiriyor. Toplumsal ayaklanmaların sıklığı artacaktır. Militan ya da reformist, sol ya da sağ olsun, kendiliğinden isyanlar meydana gelecektir.

Bu tür ayaklanmalar ve çalkantılar her zaman bizim istediğimiz yönde olmayacaktır. Genellikle gerçek ya da görünüşte gerçek cevaplar sunabilen, ideallerimizi bizi oraya götürecek strateji ve taktiklerle birlikte sunabilen iyi örgütlenmiş anarşist hareketlerin yönüne giderler, herhangi bir ayaklanmanın bizi gerçek özgürlük, eşitlik ve dayanışmaya doğru götüreceğine bizi inandıran nedir? Korkarım ki, etkimizi arttırmak ve günlük siyasi ve ekonomik örgütlenme becerilerimizi geliştirmek için aktif olarak çalışmazsak, fikir savaşını çok daha kötü insanlar kazanacak.

Yaklaşmakta olan “azınlık çoğunluk”, korkmuş beyaz işçi sınıfı arasında ırkçı ve faşist eğilimleri güçlendirmek için bir paratoner olarak kullanılabilir mi?

Cevap evet, zaten öyle. Aryan Kardeşliği'nin hapisane sistemi içinde ve dışında yirmi bin kadar üyesi olduğu tahmin ediliyor. Çay Partisi'nin göçmen karşıtı hissiyatını daha açık bir şekilde faşist bir yöne çevirmek zor değil. Peki ya sağ kanat “özgürlükçüler”? Toplumsal bir yıkım anında “düzeni sağlamak” için tamamen özel, kar amaçlı polisliği savunmayacaklarına inanmak için herhangi bir neden var mı?

Bu anlar, anarşizme ilginç bir kitap kulübü gibi davranmaktan daha fazlasını yapmamızı gerektiriyor. Kendimizi ve toplumlarımızı önümüzdeki zorluklara hazırlamak için düşünceli, kararlı ve samimi bir örgütlenme içine girmemiz gerekiyor. Mücadele eden topluluklarımızda derin kökleri olan bir anarşizm geliştirmeli ve bu topluluklar içinde karşı hegemonik bir entelektüel ve örgütlenme geleneği geliştirmek için çalışmalıyız. Bu, anarşist bir geleceğe ulaşmanın tek umududur ve faşizme doğru her türlü sürüklenmeye karşı savunmak için elzemdir. Bana öyle geliyor ki especifismo tam da bunları öğrenmemiz için hayati dersler sunuyor.

Sınıf Mücadeleci Anarşist Ağ ve Ötesi

Ben bu satırları yazarken, üyesi olduğum yerel örgüt Rochester Red & Black, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki bir dizi başka yerel ve bölgesel örgütle birlikte ülke çapında bir anarşist örgütlenmeye girişmiş durumda. Bu örgütlerin birçoğu Güney Amerika'daki especifista örgütleri tarafından detaylandırılan örgütlenme yöntemlerinden ilham alıyor.

Bu örgütün gelişimi kolay olmamıştır. Ve grubun devam eden örgütlenmesinin de kolay olacağını düşünmüyorum. Devrime kadar sürebilir ya da dağılabilir. Her iki durumda da, birbirimizle deneyimler ve mücadeleler yaşamak ve böyle bir örgüt geliştirmek, ABD'deki anarşist hareketi inşa etmek için çok önemli.

Kişisel olarak, böyle bir oluşumun mahallelerimizde, işyerlerimizde, okullarımızda ve ailelerimizde gerçek bir derinlik inşa ederken devrimci fikirlerini korumaya devam eden bir anarşist harekete yol açacağına dair büyük umutlarım var. Popüler bir anarşizm olmadan devrimci bir anarşizme sahip olamayız.

Anarşist Kütüphane

Colin O'Malley
Devrimci Anarşizmin İnşası
2014

20.11.2023 tarihinde şuradan alındı: barikathaber.org

Çeviri: Umut Aydemir

İngilizce Aslı: Building a Revolutionary Anarchism

tr.anarchistlibraries.net